

Ergenekon, İkinci "Malta Sürgünleri" Olayı mı? (3)

İçeriği Yazan: [Emrah ÖZDEMİR](#) [1] Zaman: Çar, 26/05/2010 - 00:20

Referans İçerik: [Ergenekon, İkinci "Malta Sürgünleri" Olayı mı? \(1\)](#) [2]

Referans İçerik: [Ergenekon, İkinci "Malta Sürgünleri" Olayı mı? \(2\)](#) [3]

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI'NA SUNULAN RAPOR:

Ulusalçılık 'tehdit' oldu

Emniyet Genel Müdürlüğü brifinginde "ulusalçılık" akımı aşırı sağ hareketler kapsamında ele alındı ve Terörle Mücadele Harekât Dairesi Başkanlığı faaliyeti altında değerlendirildi

'Aşırı yaklaşımlar amacını aşıyor'

BEŞİR Atalay'ın İçişleri Bakanlığı'na atanmasının ardından kendisine sunulmak üzere hazırlanan Emniyet Genel Müdürlüğü'nün kurum brifinginde, "ulusalçılık" akımı, "aşırı sağ faaliyetler" kapsamında değerlendirildi. Değerlendirmede, "ulusalcıların kullandığı aşırı yaklaşımların amacını aştığı ve propaganda amaçlı önemli bazı gelişmeleri tetiklediği" saptandı.

'Temeli AB sürecine dayandırılıyor'

DOSYADA "ulusalçılık", Terörle Mücadele ve Harekât Dairesi Başkanlığı'nın faaliyetleri altında değerlendirilirken şu yorum yapıldı: "Ulusalci kesimler, devlet egemenliğinin AB sürecindeki yasal değişiklikler ile zedelendiği varsayımını temel almaktadır. Bu kapsamda 50'den fazla dernek ve vakıf, 100'den fazla internet sitesi ve medya organı faaliyet göstermektedir." >>23'te

ÖZEL
HABER

(Değerli okuyucular, bugüne değin okumada

gösterdiğiniz dayanç için teşekkür ederim. Ayırdındayım; hem yazı dizisinin bölüm sayısı, hem de bölümlerin içindeki uzunluk sizi yordu. Bu yüzden, olaylar üzerinde ayrıntılı olarak durmadan, olabildiğince kısaca geçip bu bölümde konumuzu sonlandırmaya çalışacağım. Birinci bölüme başlarken belirttiğim gibi, tarihsel ve

*güncel iki olayı karşılaştırmaya çalıştığımız bu yazı dizisi salt tarih yazısı değildir. Olayı enikonu öğrenmek isteyenlere **Bilâl N. Şimşir**'in **Malta Sürgünleri** kitabını okumalarını salık veririm.)*

"Bekirağa konukları", öncelikle hem İngilizlerin, hem de İngilizcilerin (yani Damat Ferit gibilerin) **"siyasi intikamını alma"** duygusuyla tutuklanmıştı. Gel gelelim, koşullar değiştikçe yeni amaçlar ve nedenler ortaya çıkmaya başlamıştı: Yüksek Komiser Vekili Tuğamiral **Richard Webb**'in, **M. Kemal Paşa'nın Samsun'a çıktığı gün** dile getirdiği sözlerine göre; hem **Damat Ferit**'ten alınan bilgiyle *"mahkûm etmenin ve cezalandırmanın zorluğundan"* hem de bu kişilerin *"direnişe iyi bir katkı vereceğinden ve bu hareketin önlenmesi gerekliliğinden"* bu kimselerin uzaklaştırılması gerekmekteydi. Yani, yeni koşullar, ulusal kurtuluşçuların; yani -adı biraz ileride konacak olan- **Kemalistlerin** engellenmesi amacını doğurmuştu. Bunun yanı sıra, yalan yanlış tanıklarla cezalandırma yapılamayacağı da ortaya çıkmıştı. Üstelik Boğazlıyan Kaymakamı **Kemal Bey**'in idamı toplumu ayağa kaldırmışsa da daha önceden **Ali İhsan (Sabis) Paşa**'nın sürgüne gönderilmesi hiç tepki çekmemiştir. Ayrıca tutukluların **Bekirağa Bölüğü**'nden kaçacağına ve hatta hükümet tarafından salıverileceği veya halkın Bekirağa Bölüğü'ne doğru yürüyeceğine ilişkin korkular da vardır; çünkü İzmir'in işgali toplumda büyük protestolarla karşılaşmıştır.

İlk Sürgün Kafilesi: 78'ler

İzmir'in işgali ile birlikte (15 Mayıs 1919) yurttan emperyalistlere karşı tepkiler çoğalıyordu. 23 Mayıs'ta ünlü **Sultanahmet mitingi** yapılacaktır, yurtseverler tarafından. Ortam çok gergindir.

Sürgün düşüncesi İngilizlere göre kaçınılmaz olmaya başlayınca ve sonrasında bu düşünce kabul edilince **Webb** çabucak bir liste yapıp Londra'ya gönderir. **Bekirağa**'da 250 civarında kişi bulunduğundan ve hepsini sürmek olanaksız olduğundan *"en tehlikelileri"* Londra'ya rapor halinde gönderir. Bu "en tehlikeli" kişiler 59 kişidir; ancak bir de adının karşısına "yıldız" imi konulan kimseler vardır ki onlar için *"dikkat"* denilmiştir. 19 adet olan **"yıldızlı"** kişinin içinde eski Sadrazam **Sait Halim Paşa**'dan **Yunus Nadi**'ye, **Ziya Gökalp**'ten gazeteci **Hüseyin Cahit Bey**'e kadar birçok kimse vardır.

İşin ilginç yönü ve asıl niyetleri ortaya çıkaran imi şudur ki; olayların başlangıcında, genel olarak Ermeni olayları yüzünden suçlamaların yapıldığı söylense de bu **"yıldızlı"** kimselerin içinde **"sürgün"** suçundan mimlenen yalnızca bir kişi vardır; eski Sivas Valisi **Sabit Bey**. Genel olarak, **"asayiş bozmak"** diye diplomatik bir suç uydurulmuştur. Aslında "asayiş bozmak" demek, **"işgali engellemeye çalışan"** veya **"direnişe eğilimi olan"** demektir. İngiliz Dışişlerinde Türkiye masasında bulunan **Edmonds**, **"Fethi (Okyar) Bey'in ve birkaç kişinin daha 'yıldız'ı hak ettiğini"** not eder. **Fethi Bey** adının ne anlam içerdiğini ikinci bölümde söylemiştik.

Sonunda, **Damat Ferit**'in ve İngilizlerin olası direnişe karşı korkularından dolayı 28 Mayıs 1919'da 11'i **Kars Şûrası**'ndan* İngilizlerin doğrudan tutukladığı kimse, 14'ü rütbeleri yüzbaşı-albay arası olan asker grubu ve 53'ü **Bekirağa Koğuşu**'ndan olmak üzere 78 kişi Malta'ya doğru yola çıkar. Ali İhsan Paşa ve onunla birlikte giden onbaşı ile birlikte 80 kişi olmuştur Malta sürgünleri. (*Kars Şûrası, ordusuz kalan Kars-Ardahan-Batum civarındaki yerli halkın haklarını korumak için kurulmuştur. 9. Ordu Komutanı **Yakup Şevki Paşa** da listededir, fakat hastanede olduğundan ilk sürgün kafilesine yetiştirememiştir.)

İngilizler, gemiyle önemli (tehlikeli) gördükleri Türkleri Malta'ya Müttefiklerin ortak kararıyla değil, **kendi önceliklerini kullanarak** apar topar götürmüşlerdir. Fransızların dahi haberi olmamış, hatta bu olay Fransa-İngiltere arasında küçük bir diplomatik krize neden olmuştur. Fransızlar alelacele sürgüne gönderilme işini, **General F. d'Esperey**'in deyişiyle *"İngilizlerin kendi amaçlarını gözetten siyasal bir önlem olarak"* tanımlamışlardır.

Bu arada **Mustafa Kemal**, Saraya ve İngilizlere karşı çıkıyor, restleşmeler havada uçuşuyordu. Hükümet darbesinin sonuçsuz kalacağı belli olmuş ve bu yeni kahraman **Samsun'dan Amasya'ya, Erzurum'dan Sivas'a** "Anadolu'nun yoksul ama vefalı bağına" diriliş tohumları atmaya başlamıştır.

Daha sonrasında **Mustafa Kemal**'in Anadolu hareketinde yanında bulunan **Rauf (Orbay) Bey**'in ve **Kara Vasıf Bey**'in İstanbul'daki Meclisten tutuklanması meseleleri de vardır. Bu uzun bir tartışma konusudur.

Binbir güçlkle, değişik taktik ve manevralarla 9. Ordu Müfettişi olarak 19 Mayıs 1919'da Samsun'a gidebilen **Mustafa Kemal Paşa**, 8 Haziran'da İngilizlerin baskısıyla İstanbul'un "geri dön" çağrısıyla karşılaşmıştır. Önce geçiştirmiş, sonrasında **"ulusal direnişi"** örgütlemeye koyulmuştur. Bunların çoğu, büyük olasılıkla, bilginiz dâhilindedir. Malta'ya sürülmek istenen **Mustafa Kemal Paşa**, direnmiş ve ulusunun kahramanı olmuştur. Eski İttihat ve Terakkicilerin (İTC) katılımı yüksek olsa da artık İngilizlerin gözünde yeni bir düşman belirmiştir: **Kemalistler!**

Kemalistler, İTC'cilere göre daha diplomatik, daha akılcı, daha halkçı ve gerçekçi davranmış ve İngilizlerle kısıtlı olanaklarla çetin savaşlar vermişlerdir. **Mustafa Kemal**'in ve takımının kararlı ve ulusal bağımsızlık çizgisi sayesinde **Malta sürgünleri** konusunda adım adım birçok başarı elde edilmiştir. Son iki yüz yıldır **karşılıklılık** nedir bilmeyen ve sürekli geri adım atmaya alışmış olan Osmanlı siyasası alışılmadık bir biçimde, bitmek üzeredir. **Bekir Sami Paşa** da Osmanlı'nın bu alışkanlığını bırakmadığı için görevinden ayrılmak zorunda kalmıştır. **Mustafa Kemal**, Söylev'de belirttiği üzere, savaş zamanında bile egemenlik ilkesiyle bağlı kalarak *"Malta'ya sürülmüş olanların, ilgili mahkemelerimizde yargılanmak üzere, İstanbul'a getirilmeleri yoluna gidilmesi"* siyasasını izlemiştir. (bkz. Amasya Protokolleri) Ayrıca **Kemal Paşa**, Türke zulüm yapmış Ermenilerin de yargılanması gerektiği savını ortaya atarak, siyasal karşıakın yapmıştır. Yeri gelmiştir, misilleme amacıyla **O** da -ileride pazarlık konusunda çok yararı olacağı üzere- İngilizleri tutuklatmıştır. Nitekim 10 Ekim 1919'da İngiliz Amirali **de Robeck**, **Mustafa Kemal Paşa'nın dışlerini göstermesiyle İngiliz aslanının saygınlığının sarsıldığını** yazar.

Sonrasında **Ebüzziyazade Velit Bey**'den **Celal Nuri (İleri) Bey**'e kadar millî hareketi destekleyen kimselerden ve paşalardan oluşan bir grup daha Malta'ya sürülmüştür.

Büyük Millet Meclisi'nin açılmasından 18 gün önce, **Damat Ferit** de boş durmayıp, padişahı gibi yarı-tanrı olarak gördüğü İngilizlere, Millî Mücadele kahramanlarının adlarını neredeyse eksiksiz olarak liste hâlinde sunar: **Mustafa Kemal (Atatürk) Paşa, Kâzım (İnanç) Paşa, Ali Fuat (Cebesoy) Paşa, Kâzım Karabekir Paşa, Kâzım (Özalp) Bey, İsmet (İnönü) Bey...** Gıyabında idam ettikleri **Enver, Talat, Cemal Paşalar...**

5 Ağustos 1920'de ise bir yıl önce asılan **Kemal Bey** gibi, Urfa Mutasarrıfı **Nusret Bey** de **"millî şehit"** olur. Beş gün sonra Osmanlı'nın son ve yürürlüğe girmeyen antlaşması olan **Sevr** imzalanır. **Sevr Antlaşması**'yla aynı ay içinde 10 kişi daha sürgün edilir.

16 Ekim 1920’de ise Türk tarihinin gördüğü en hain yöneticilerden birisi (belki de birincisi) olan **Damat Ferit Paşa**, bir daha hükümete girmemek üzere, siyasal yaşamımızdan çekilir. **Damat Ferit**’ten sonra yeniden kabine kuran yaşlı **Tevfik Paşa**’nın zamanında da (Kasım 1920) iki adet sürgün daha yapılır ve toplam **144**** kişi Malta sürgünlerinde yer alır ve liste **2820 Mehmet Rüştü Bey**’in adıyla kapanır.

(**Gülmece: Tarihi bozma konusunda önde giden bir kişi olan İslamcı yazar **Abdurrahman Dilipak** 144 kişi olan sürgün sayısını, **Cumhuriyete Giden Yol** adlı kitabında 676 olarak yazmıştır. Abartılır, ama bu kadarına da pes...)

Sürgünlerin ülkemize geri verilmesini, yaşanan diplomasiyi, oluşan ortamı vd. öğrenmek için **Şimşir**’in sözünü ettiğim kitabına bakabilirsiniz. Biz bu noktadan sonra yorum ve sonuç aşamasına geçiyoruz.

* * *

Türk Ordusunun Süreçlere Etkisi

Türkiye’de, kuramlarını toplumsal, siyasal, yaşamsal verilere dayandıramamış; genel olarak Batıda eğitim görmüş ve oradan aldıkları ezberleri yineleyen aydınlar, Türk Ordusuna saldıranın “**demokrasi gereği**” olduğunu sanıyorlar. Bu, yalnızca içinde bulunduğumuz döneme ait bir yargı değildir. Kuruluş yıllarımızda da bugünküne benzer birtakım düşünceler belirmişti. Onun için bu konuda, o dönemin önemli kalemlerinden **Yunus Nadi**’nin Türk Ordusunun özgün durumuna ilişkin yaptığı değerlendirmelere bakmakta yarar var:

*“Başka memleketlerde, başka milletlerde üniformalı zabitler kütlesi ilk anlarında belki daha ziyade yeni fikirlere karşı gelen ve getirilen kuvvetler gibi görünebildiği halde, bizim Türkiyemizde durum tersinedir. **Burada ordu, milleti yükselten yeni fikirlere öncü olmuştur.** Gazi bunu Türk milletinin lehine kaydolunmak lazım gelen çok büyük bir mazhariyet ve çok yüksek bir meziyet görüyor.”*

1908 Devrimi, Ulusal Kurtuluş Savaşı, 1961 Anayasasına kadar birçok tarihsel olayda Türk Ordusunun itici ve öncü rolü yadsınamaz. 1980’de Türkiye tarihinin en gerici müdahalesi yapılmışsa da Türk Ordusunun geleneksel yapısı 12 Eylül’e uygun değildir. Dilekte bulunmak ayrı, saptama yapmak ayrıdır. Orduya, kurtarıcıya siyasal alanda hiç gerek duymayalım, istiyoruz; ama ulusumuz hâlâ **Mustafa Kemal**’in “**kurtarıcıya gereksinim duymayacak kadar devrimci bireylere sahip**” bir ulus olma ülküsüne erişememiştir. Demokrasiyi deşmeden, gericiyle ve ayrılıkçılara karşı ve en önemlisi emperyalizme direnme açısından ordumuzun caydırıcılığına gereksinmekteyiz. Düşünsel, toplumsal, psikolojik vs. zincirlerinden kurtulamamış ve diğer uluslara göre ordusuna çok güvenen bir topluma sahip olmamızı da ayırıcı bir etmen olarak not etmek lazımdır. Basının çoğunu ele geçirmiş, halkı bu yönde rahatça yönlendirebilen; kurumları yönlendirebilen; insanları niteliksizleştirmiş olan emperyalizmin kale olarak Orduyu görmesi olağandır.

Çevrimsel olarak, emperyalistlerin artık doğrudan Türkiye’ye saldırma olasılığı da Ordu ile dış güçlerin çatışmasına olanak vermektedir. Sovyetler yaşarken Türkiye’ye verilen rol ile bugün verilen rol çok farklıdır. Bunları da göz önüne almakta yarar var.

Türk Ordusu 1990’lı yıllara dek, rejim ve ulusal bütünlük tehlikeyken kendinde sorumluluk görürdü. Ve ABD’nin istediği büyük operasyonlara da imza atmıştır.

Bugün ise hem ulusal bütünlük açısından, hem siyasal rejim açısından Türkiye'den beklenen şeyler daha farklıdır. TSK'den **Barzanilere** ağabeylik yapması ve millî devletin *demokratikleşme* adı altında gevşetilmesi ile rejimin İslamileştirilmesine göz yumması beklenilmektedir. İran'ın İslam dünyasındaki etkisinin azaltılması için Türkiye, İslam dünyasına İslami bir imgelem oluşturularak **"Truva atı"** olarak sokulmak isteniyordu. Buna kanıt olarak *"nükleer aracılık"* konusunda ve Filistin meselesinde ABD'nin Türkiye'ye ısrarla önem vermesini gösterebiliriz. Tüm bunlar da TSK'nin geleneksel ve laik yapısına uymuyordu.

Üstelik TSK'de 1990'lardan itibaren antiemperyalist bir kuşak üst kademelere çıkmaktaydı. Her zaman askerî rejimlere karşı çok katı bir tutum sergileyen **Attilâ İlhan** bile *"...Türkiye'de, eğer akademi (Harp Akademileri) toplantılarında **Erol Manisalı** ders veriyorsa iş çok ciddî."* demiştir. Eski Genelkurmay Başkanı **Hüseyin Kıvrıkoğlu**, ABD'nin Irak işgaline açık olarak karşı çıkmıştır. (**Hilmi Özkök**'ün görevdeyken yaptıkları da küçük Ergenekon gibidir.) Kısacası, burada bir saptama yapmak olanaklıdır. Bugün Ergenekon davasında tutuklu bulunan veya tutuksuz yargılanan emekli komutanların çoğu, söz edilen **"ulusalcı - antiemperyalist"** çizgiye geçmiş olanlardır. Türk Ordusunun Batının doğrudan hedefi olmasının bir nedeni de budur.

1 Mart Tezkeresi sonrası, Ordunun tavrına ilişkin, ABD Savunma Bakan Yardımcısı **Paul Wolfowitz** Türk gazetecilerle (**Birand, Çandar**) yaptığı söyleşide net konuşmuştu: *"Ordu, hangi nedenle olursa olsun, o önemli ve de oynamaları gereken liderlik konumuna tam olarak sahip çıkamadı..."*

Kısacası, millîci ve aydınlanmacı çizgiye sahip olacak olan güçlü bir Türk Ordusu, ABD'nin son planlarına bu şekilde hizmet edemezdi. Hatta okyanus ötesi güçlere engel dahi olabilirdi. Ne var ki, bugün olaylara verilen tepkiye bakarsak, üst kademenin de bir noktaya kadar uzlaştığını sezinliyoruz.

Türk Ordusunu genel değerlendirme dışında tutmamın nedeni "genel dışında", "özgün" bir durumu olduğundandır.

İki Süreç Arasındaki Benzerlikler ve Ayrımlılıklar

"Malta sürgünleri" ile **Ergenekon** sürecinin ilk karşılaştırması, iş başında olan **hükümetler** dolayısı ile yapılmak istenirse; önce Ergenekon'un ne zaman başladığını belirlemek gerekir. Siyasal anlamıyla değerlendirildiğinde **Ergenekon** operasyonlarının **"öncül seferleri"**nin, **Hilmi Özkök**'ün Genelkurmay Başkanı olması, **Irak işgali** ve **AKP'nin tek başına iktidar olmasıyla** başladığı söylenebilir. **Fetullahçıların** yıllardan beri Polis Teşkilatını ele geçirdiği ve diğer kurumlara da iyiden iyiye etki bilinen bir gerçek. Bu süreçte bazı kurum ve güçleri sessizce ele geçirme, yumuşak politika izleme (genel olarak AB eksenli demokratikleşme söylemleri ile), ekonomik liberalleşme adı altında tekelleşme stratejileri izlenmiştir. Cumhurbaşkanlığı seçiminin getirdiği hava, adil bir seçim olmasını engellemiştir. Eylemli Ergenekon ise, işte bu süreçten sonra ortaya çıkmıştır. Aslında öncesinde planlanmadığı söylenemez; çünkü **Abdullah Gül**, seçimden 13 gün kadar önce *"Ümraniye soruşturmasına dikkat edin. O iş çok büyüyecek."* demiştir gazetecilere. Henüz sorgulama **"Ümraniye"** aşamasındayken böylesine net konuşmuştur Bay **Gül**.

İşte bu yüzden *"erken-Ergenekon"* diye adlandırabileceğimiz bu süreci yumuşak geçiş hükümetleri ile geçirdiğimiz söylenebilir. Bu ilk AKP dönemi (2002-2007), yumuşaklığı bakımından **Ali Rıza Paşa** hükümeti gibi de algılanabilirse de benzerliği tam oturtmak olanaklı değildir; çünkü AKP'nin ilk dönemi hazırlanış

dönemi olarak sayılmalıdır.

Sonraki AKP hükümeti ise **Damat Ferit** döneminin sertliğinde olmuş; (yaşlı, hasta fark etmez) gazeteciler, komutanlar, sivil toplum önderleri, siyasetçiler vs. sabahın 4'ünde darbeye benzer bir biçimde evlerinden alınmışlardır. Ayrıca işbirlikçilik noktasında da benzer özellikler, eylemler vardır. *Örneklerini yazı dizisinin tamamını okuduğunuzda daha fazla bulabilirsiniz.*

Karşılaştırmayı **"uluslararası durum"**a göre yaptığımızda; günümüzde Sovyetlerle yaptığı Soğuk Savaşı yenerek bitirmiş bir ABD vardır. O dönemde ise İngiltere önderliğinde Genel Savaşı kazanmış bir İtilaf Devletleri grubu vardır. Ancak bu bağlamda bakıldığında, sorun ve tutarsızlık şudur ki, Türkiye (Osmanlı) o dönemde yeniklerle birlikte savaşmışken, bugün Batı (NATO) bloğu içinde yer alan bir ülkedir. Bu tutarsızlığın nedeni ise şudur: Türkiye ve **"anlaşmamış"** birtakım Türkler, bugün o günkü gibi bir **"cezalandırma"**dan çok, bir **"önlem alma"**yla karşı karşıyadır. Cezalandırmalar da vardır günümüzün teslim olmayan **Fahrettin Paşalarına, Hurşit Paşa'ya**, 1 Mart Tezkeresindeki direnişe, Cumhuriyet Mitinglerine vs. Zaman zaman **Yeni Osmanlı, Büyük Ortadoğu Projesi** gibi adlarla anılan bu yeni sürece ortak olmayan ve karşı çıkan kimselerin etkisiz hâle getirilmesi daha genel bir tanım olabilir. Elbette İslamcı geçmişi olan hükümetin -İngilizlerin de belirttiği gibi, o döneme benzer olarak- **"siyasal öç"** alma gibi eylemlilikleri de vardır.

Sanıkların niteliklerine göre bir değerlendirme yapmak gerekirse; ekonomide, basında, siyasette, haberalmada, eğitimde vs. gücü ve etkisi bulunan insanların **Ergenekon** süreciyle susturulduğunu, etkisizleştirildiğini, zorunlu sürgünde bekletildiklerini saptıyoruz. **Malta sürgünleri** meselesinde ise, önce eski **İttihatçılar** ve basın dünyasından önemli kişiler ile daha sonrasında **Kemalistler** sürgüne gönderilmiştir. Olayların gidiş biçimine göre tutuklamaların yönü de değişkenlik göstermiştir. **Ergenekon'da** da gündeme göre "dalga"ların yapıldığı gizlenemeyecek bir gerçektir.

Her iki **"insan avında"** da ulusalcı güçler hedef alınmıştır. Çünkü Türkiye'de tarihsel olarak direniş noktaları **"ordu - aydın - küçük burjuva / halk"** üçlemesi olmuştur. O dönemde de hedefte ordu ve onun komutanları vardır. Türklerdeki ordu geleneğinin getirmiş olduğu güçlü ordu ve millet-ordu birlikteliğinin Türkiye düşmanları için hedef seçilmesi olağandır.

Ekonomik anlamda da ilginç bir benzerlik vardır: İttihatçılar, o dönem gayrimüslimlere dayanan burjuvaya karşı yavaş yavaş yükselen **Türk ticaret burjuvasına** dayanmaktaydı. (*Kapitülasyonu Birinci Dünya Savaşı sırasında tek taraflı fesheden İTC'dir.*) Bugün ulusalcıların çoğu ve CHP ise Fethullahçı sermayeye karşı gücü zayıflamış olan geleneksel Türk burjuvazisini ve küçük burjuvayı temsil etmektedirler.

Vahidettin, sürekli İngilizlerin desteğini merak ederken; bu gün de **Erdoğan**, her önemli olay öncesi ABD'ye gitmektedir. İkisinde de **"devrilme"** korkusu vardır. **Erdoğan'ı** değerlendirmeyi size bırakıyorum ama Vahidettin **Damat Ferit** aracılığıyla *Allah'tan sonra İngilizlere olan güvenini* belirtiyordu.

O gün (savaş suçları ve İngilizlere kötü davranma dışında) Ermenilere **"kırım"** yapıldığı savı varken, bugün PKK ile mücadelenin Kürtlere **"kırım"** olarak öne sürüldüğü*** bir iddia vardır. Başsavcı **İlhan Cihaner**'in deyişiyle **"GTTÖ"** (Gizli Tanık Terör Örgütü) diye adlandırabileceğimiz bir gerçeklik vardır her iki davada da. O gün **"tanık"** önağıyla Türkiye'nin aynı anda değişik kentlerinden değişik insanları

suçlayan Ermeniler varken, bu gün de “gizli tanık terörizmi” vardır. Eski PKK itirafçıları bugün saygın (muteber) görülüp bir davayı yönlendirebilmektedir. (**Kürtlere karşı bazı haksız uygulamalar yapılmış olabilir; ancak konu bununla ilgisizdir. **Cihaner** o dokunulmaz dönemde JİTEM’i incelemeye kalkışmış bir başsavcıdır.)

İttihat ve Terakki ilerici (Batıcı) ve milliyetçilerin örgütüyse de **İTC**’ye karşı oluşan cephe, çok ilginçtir, “**liberal - İslamcı**” ortaklıktır. Hepsı **Osmanlı**’nın *Batılı bir ülke haline gelmesi* için çalışsa da o dönemki Batıcı liberaller de İslamcıların kuyruğuna takılmışlardır. **İttihatçılar** ise daha yerel ve daha devrimci olmuşlardır.

İttihat ve Terakki Cemiyeti ve üyeleri yaptıkları bazı uygulamalar yüzünden eleştirilebilir. Ancak, şu gerçeği de belirtmekte yarar var: Kuruluş aşamalarında, kesin bir dille reddetseler de “**yerel kongre iktidarlarının**” temelinde büyük oranda eski **İttihatçılar** veya **İttihat yakınları** vardı. Bu da bugün emperyalizme direniş açısından (milliyetçi ve solcuların gözaltına alınmasıyla) göz önünde tutulmalıdır.

Dün doğrudan işgal güçleri tarafından yargılandıkları için kamuoyu o gün onlara destek vermiyordu. Bugün *Adnan Menderes zamanındaki toplamalara göre* daha bilinçli ve dirençli bir kamuoyu varsa da *ses kayıtları, montajlar, yapıştırmalar, başka söze başka anlam yakıştırmalar* vb. ile halkın kafası karıştırılmaktadır. En nihayetinde “**demokrasi dinine**” olan bağlılığından dolayı halkın küçümsenemeyecek çoğunluğu da inanmak zorunda kalmaktadır.

Sonuç olarak, işgal güçleriyle veya değil, siyasal öç almak için veya ülkenin selameti için, dolaylı veya doğrudan, öyle veya böyle, iki davada da bir “**insan avı**” amacı güdüldüğü kesindir.

Deniz Baykal’a Yapılan Darbeye Benim Yorumum ve Ergenekon’la İlişkilendirmem

Deniz Baykal’ı ve kurmaylarını antidemokratik davranmakla, ortayolcu kalmakla, nitelikli insanları yükseltmemekle vs. suçlayabiliriz. Ancak, bir liderin bir “**Büyük Birader**” ve “**montaj**” darbesiyle devrilmesini kabul edip bundan medet ummak, bir “**fırsatçı**” işidir. Emperyalizm açısından çoğu zaman “**güvenilmez adam**” olan 1 Mart’ın en önemli savaşımını veren, statükocu damgası yemeyi göze alıp memleketi savunan, İsrail’in sınırimızdan toprak almasına karşı büyük mücadele veren, yurtseverlerin yanında olan **Deniz Baykal, Yılmaz Özdil**’in dediği gibi, *Silivri’ye gönderilemediği için, evine gönderilmiştir. Öcalan* bile Kürt açılımına bağlamıştır **Baykal**’a yapılanı, ki dar anlamda haklıdır. Son dönemde CHP’nin oylarını arttırması, (*Aydınlık gazetesin yayımladığı üzere*) **Rand**’in yazdığı gibi millîci bir hükümetin geliyor olması; buna karşı zamanında yaptıkları “**ılımlı İslamcılar**” gibi “**ılımlı, kontrol edilebilir bir Atatürkçü**” oluşumu iktidara taşıma gereği uyandırmış olabilir emperyalistlerde.

Kemal Kılıçdaroğlu çok değerli bir siyasetçi; ancak **Kılıçdaroğlu**’nun örgüte dayanan bir yapısının olmaması “*müdahaleciler*” açısından fırsat olarak görülüyor olabilir. Siyaset yalnızca bir vitrin ve görüntü işi değildir. Ayrıca **Kılıçdaroğlu** birçok öbeği bulunan partiyi bir arada tutamazsa “**diğer bekleyenlere**” de kapı açılmış olacak. Ve 2002’de **DSP**’ninkine benzer bir sonla bitebilecektir CHP. Belirtmemde yarar var: Bu saydıklarım olumsuz olasılıklardır, önceden önlem alınması için dile getirdim yalnızca.

CHP açısından en doğrusunun, **Deniz Baykal** makamda yer almasa da “*Deniz*

Baykal'la birlikte" bir takım kurmak olduğunu söyleyebilirim. Ayrıntısını CHP'nin seçmenleri ve delegeleri söylesin. Şunu da *-diğer seçenekler için-* söylemeden geçemeyeceğim: Bugün kendini **Atatürkçü** diye tanımlayanlar "ılımlı", "görüntüde Atatürkçü", "çağdaş bilinen" vitrin adamlarından bir şey bekliyorlarsa; **Kemal Atatürk**'ün Millî Mücadele'ye karşı daha ılımlı görünen **A. Rıza Paşa** hakkında, onun zamanında daha fazla kan kaybedildiğini söylemesini de anımsatmak isterim. Çünkü, böyle durumlarda **"tek cephede birleşme"** olasılığı azalmaktadır.

Kişisel Düşüncelerim ve Son

Mustafa Kemal Paşa Malta sürgünlerinin içinde *imtihana çekilmek lazım gelenlerin* olduğunu fakat *hesaba çekenin millet olmadığını* ve *bilakis milleti daha ağır bir felakete sürükleyen insanların* tutukluları hesaba çektiğini söylüyordu. **Ergenekon** meselesinde de benim bakış açım tıpkı **M. Kemal Paşa**'nın o günkü **Bekirağa tutuklularına** ilişkin görüşleri gibidir. Ben savcı veya yargıç değilim; bilemem paşanın birisi masum bir insanı öldürmüş mü? Bu **adli** bir olay olurdu; fakat **Ergenekon**, Avrupalılardan Amerikalılara, **Erdoğan**'dan **Gül**'e kadar birçok kimse ve kesim tarafından dillendirildiği veya ima edildiği gibi **"siyasi"** bir davadır. İçlerinde suçlular olabilir ama **"toplama"** mantığıyla yapılan bir davadır bu. Niyetin yargılamaktan ziyade **alikoymak** olduğu çok açıktır.

Tutuklamalar sürerken yansızlığıyla bilinen, üstat **Oktay Ekşi** ile iletişim kurma olanağı kurmuştum. O zaman "soruşturma ve kovuşturma" aşamasındaki bir olayın içeriğine değinemeyeceğini söylemişti. Çok değil, bu sözlerinden 3 ay sonra ise net bir biçimde *"Müjdeler olsun, çünkü artık sanıkları değil, Atatürk'ü yargılıyoruz."* yargısına ulaşmıştı. Ayrıca **Balbay**'a destek için Silivri'ye gittiğini de biliyoruz.

En başında ben de sustum, bekledim tabii. Ama bu noktadan sonra birkaç tane suçlu bulup meseleyi konuşmamak, yargı meselesi olarak görmek; sonuç olarak, suça ortak olmak demektir.

Bazen, *daha ılımlı bir şekilde kontrol edilemiyor muydu Türkiye*, diyenler oluyor. Yani, ABD niye gerek duysun bir sürü insana acı çektirmeye? Yalnızca orada tutup mu başarılı olabilir? Değil tabii. **George Orwell**'in ünlü **"Bin Dokuz Yüz Seksen Dört"** adlı romanını okuyanlar bilir, romanda **Winston**'un da söylediği gibi, iktidarı uygulamak için yalnızca itaat ettirmek yetmez; onlara **"acı da çektirmek"** gerekir. Özcesi **ABD** ve **Yeni Dünya**, varlığını ve iktidarını yaşatmak için, gücünü, muhaliflerine **hissettirmek** zorundadır.

Sonuç olarak; yapay gazeteler oluşturabilir, yazarlar satın alabilirsiniz. Sahte belgeler üretilip kamuoyunu yanıltabilirsiniz. Suçsuz insanları toplumsal hapisanelere tıkip, saygınlıklarını zedeleyebilirsiniz. Bugünü kurtarabilirsiniz; ama yarın...

1909'da **31 Martçılar**ı tepeleyerek kendini gösteren **Türk aydınlanması, 2007 Cumhuriyet Mitinglerinde** Kemalist devrimin tamamlanmasının dayanacağı tabanı görmüştür. Bu süreci erteleyebilseler de durduracaklarını hiç sanmıyorum. Yarın da, dün olduğu gibi, -İngiliz destekli- liberal ve gerici ittifakı hem 31 Mart'taki hem Millî Mücadele yıllarındaki gibi başarısızlığa düşeceklerdir.

Evet, **Nusret Bey** ve **Kemal Beyler** asılmışlardır; ama yurtlarında, saygınlıklarıyla ve yurttaşlarının omuzlarında ölmüşlerdir. Önünde sonunda ulusalcıların yeri bu yurttu. Yanlışlıklar da yapsalar, kötü işlere de bulaşsalar yereldiler; bugünkü **Ergenekon sanıklarının** çoğunluğu gibi. Peki *kökü burada*

olmayan yandaşlar diledikleri sonuca varamazlarsa ne yapacaklar? Ya geçmişteki bazı benzerleri gibi sürgünde yoksulluktan ölecekler ya da diğer benzerleri gibi şiir, magazin, felsefe yazıp bir köşeye çekilecekler. Tabii, yazmaya yeteneği olanlar sadece...

Bekirağa'dan kaldırıp birkaç idam yapmışlardır, birçok komutanı, devlet adamını tutuklu bulundurmuşlardır; ama Millî Mücadele'yi engelleyememişlerdir. Türk ulusunun bir **"koyun sürüsü"** olduğunu söyleyen **Vahidettin** gibi düşünüp, bu **"sürünün"** başındaki **"çobanları"** ele alınca ulusun direnemeyeceğini sanmışlardır. Fakat tarih **"düşledikleri ve çizdikleri biçimde"** tecelli etmemiştir.

Peki, bu gün için Ergenekon başarılı olmuş mudur? Evet, **Cumhuriyet Mitinglerinin** ardı kesilmiş; **Cumhuriyet** gazetesinde iç sorunlar ortaya çıkmış; TV kanalları satılmış, kapatılmış, susturulmuş; üniversiteler, barolar, STK'ler vs. sindirilmiştir. Ancak, bu şimdilik bir başarı olduğunu gösterse de geleceğin güvencesini kimse veremez... Bir kurtarıcı çıkmasa da **"ulusal güçler"** hep birlikte Samsun'a çıkabilir. Tarihe baktığımda gördüğüm şudur: Bana sorarsanız, **kimse elini ovuşturmasın**, derim...

Benim sürecin süreğine ilişkin önerime gelince; aydınları, askerleri, -zorunlu olarak- eşrafı, biraz da millî kahramanlığı arkasına alarak aydınlanma devrimini gerçekleştiren **Kemalizm**, bugün de tarihsel görevini sürdürebilir. Bugün üstelik toprak ağalarının desteğine gereksinim yoktur. İşbirlikçi cephe olan dinci-liberal ittifakına karşı ulusalcı bir çizgi oluşturulabilir. Kentli, bilinçli, eğitilmiş büyük bir kitle vardır; millî bilince sahip bir burjuvazi vardır; budanmış olsa da işçi örgütleri vardır; siyasal alanda yalnızca milliyetçi – solcu bölünmesi aşılacak üzeredir. Sosyalist yine sosyalist, milliyetçi yine milliyetçi, Kemalist yine Kemalist kalmalı; fakat -kurucu iradeye benzer olarak- toplumsal temelli **"dışa karşı bir", "kendi içinde gevşek"** bir koalisyon kurulmalıdır. Geçmişle yaşamak yerine; feodalitenin devrilmesinden eğitime, dış politikadan kurumların yapısına kadar birçok yenileşmenin, devrimin yolu açılabilir. Bunun için, günlük siyasi kavgalara değil, ileri adımdaki devrimlere bakılmalıdır. O zaman, hareket partileşmese bile, olan **siyasal partiler topluma ayak uydurmak zorunda kalır**. Sözün özü; öyle veya böyle, bu iş tamamlanmalıdır.

Emrah.Ozdemir@PolitikaDergisi.com

Seçilmiş Kaynaklar:

ABALIOĞLU Yunus Nadi, Cumhuriyet Yolunda, Cumhuriyet Yayınları, 1999.

ATAY Falih Rifkî, Atatürk'ün Bana Anlattıkları, Bateş Atatürk Dizisi, 1998.

ATAY Falih Rifkî, M. Kemal'in Mütareke Defteri ve 19 Mayıs, Cumhuriyet Kitapları, 1999.

BAYAR Celal, Ben de Yazdım, Sabah Kitapları, 1997.

COŞKUN Alev, Samsun'dan Önce Bilinmeyen 6 Ay, Cumhuriyet Kitapları, 2009.

ORWELL George, Bin Dokuz Yüz Seksen Dört, Can Yayınları, 2006.

ÖZDEMİR Bülent, İngiliz İstihbarat Raporlarında Fişlenen Türkiye, Yeditepe Yayınevi, 2008.

SONYEL Salahi, Türk Kurtuluş Savaşı ve Dış Politika, Cilt: 1, 1987.

ŞİMŞİR Bilâl N, Malta Sürgünleri, Bilgi Yayınevi, 2008.

TANÖR Bülent, Türkiye’de Yerel Kongre İktidarları (1918-1920), Cumhuriyet Kitapları, 1998.

www.hurriyet.com.tr

www.milliyet.com.tr [4]

www.stargazete.com [5]

www.odatv.com [6]

www.ulusalkanal.com.tr

[Bu yazı, Politika Dergisi Sayı 22’de yer almıştır. Tüm fazladan özellikleri ile özgün sayıyı indirmenizi salık veriyor. Sayı 22’yi indirmek için [buraya tıklayınız](#).^[7]]

Yorumlar

tam anlamıyla müthiş...

İçeriği Yazan: Okur(Doğrulanmamış) Zaman: Çar, 02/06/2010 - 17:00

tam anlamıyla müthiş...

- [E-Dergi Yazıları](#) [8]
- [Güncel](#) [9]
- [İç Siyasa](#) [10]
- [Tarih](#) [11]

Kaynak URL (16/05/2024 - 13:15 tarihinde yazdırıldı):

<https://politikadergisi.com/makale/ergenekon-ikinci-malta-surgunleri-olayi-mi-3>

Bağlantılar:

- [1] <https://politikadergisi.com/pd-uye/emrah-ozdemir>
- [2] <https://politikadergisi.com/makale/ergenekon-ikinci-%E2%80%9Cmalta-surgunleri%E2%80%9D-olayi-mi-1>
- [3] <https://politikadergisi.com/makale/ergenekon-ikinci-malta-surgunleri-olayi-mi-2>
- [4] <http://www.milliyet.com.tr>
- [5] <http://www.stargazete.com>
- [6] <http://www.odatv.com>
- [7] http://www.politikadergisi.com/sites/default/files/PD_Sayi_22.zip
- [8] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/e-dergi-yazilari>
- [9] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/guncel>
- [10] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/ic-siyasa>
- [11] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/tarih>